

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 21P/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121203160
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margaréta Milecová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2021:5121203160.2

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o malol. deti

L e d a j o v é : Z., nar. XX.XX.XXXX
M., nar. XX.XX.XXXX

bytom A. C. XX, T., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T., deti rodičov matky: Z.. N. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. XX, T. a otca: S. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. X. 3, T., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

Súd d o č a s n e z v e r u j e mal. Z., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca.

Matka je o p r á v n e n á stretávať sa s mal. Z., nar. XX.XX.XXXX:
- každý párný víkend v sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod a v nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod. .

Matka je oprávnená v uvedený deň a hodinu maloleté dieťa prevziať v mieste bydliska otca a v uvedený deň a hodinu je povinná otcovi dieťa v mieste jeho bydliska odovzdať.

Otec je povinný mal. Z. na styk s matkou riadne pripraviť a styk matke umožniť.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s mal. M., nar. XX.XX.XXXX, počas letných prázdnin:
- od 01.07.od 12.00 hod. do 14.07. do 19.00 hod.,
- od 15.08. od 12.00 hod. do 31.08. do 19.00 hod..

Otec je oprávnený v uvedený deň a hodinu maloleté dieťa prevziať v mieste bydliska matky a v uvedený deň a hodinu je povinný matke dieťa v mieste jej bydliska odovzdať.

Matka je povinná mal. M. na styk s otcom riadne pripraviť a styk otcovi umožniť.

Vo zvyšnej časti súd návrh otca zo dňa 09.04.2021 z a m i e t a.

Účinnosť tohto neodkladného opatrenia zanikne dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 12.04.2021 bol na tunajší súd doručený návrh otca zo dňa 09.04.2021 na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom Z. a M. tak, že deti budú zverené dočasne do jeho osobnej starostlivosti, matka bude zaviazaná prispievať na výživu maloletých sumou 75 Eur na každé dieťa zvlášť a bude oprávnená sa s maloletými

stretávať každý utorok a štvrtok od 13.00 hod do 19.30 hod. a každý nepárny víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod..

2. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že s matkou detí sú už viac rokov rozvedení. Deti sú dohodou pri rozvoze v osobnej starostlivosti matky. Približne pred mesiacom po víkende u otca deti odmietli ísť naspäť k mame pre nevyhovujúce hygienické podmienky v byte a tiež pre časté konflikty s mamou aj fyzického charakteru. Odvtedy sú deti u otca. Otec sa pokúsil spoločne s matkou o nápravu vzťahu medzi ňou a deťmi, tieto snahy ale vníma ako neúspešné. Preto by chcel usilovať o zverenie detí do jeho starostlivosti. V súčasnosti sa deti najmä podľa ich vôle s mamou stretávajú, matka vybavila sedenie v organizácii Návrat, kde je ona vždy s jedným z chlapcov a otec to chápe ako snahu napraviť vzťah medzi ňou a deťmi. Hoci je teraz mama na nich veľmi milá, s mladším sa hrá a trávi veľa času, kde je mu príjemne, z pohľadu otca nie je na jej strane všetko vyriešené, aj čo sa týka bývania, aj budúceho fungovania s deťmi. Otec pracuje v Z. IT s.r.o., v C.. Matka pracuje ako učiteľka Gymnázium sv. U., D. XX,XXX XX T.. Mal. M. navštevuje L. ZŠ Q. T. - 1. Ročník, mal. Z. Gymnázium sv. U. - K. (ekvivalent ročníka ZŠ). Zdravotný stav mal.detí je dobrý. Otec zároveň uvádza, že v príjme medzi ním a matkou sú výrazné rozdiely, otec má vyššie príjmy, ale matka vlastní nehnuteľný majetok - 3-izbový byt v centre mesta, chatu s pozemkom mimo mesta. Dôvodmi na zmenu zverenia mal. detí sú najmä zlý psychický stav matky, hromadenie vecí až do takej miery, že sa v byte nedá voľne hýbať - krabice a igelitky sú v garáži, po celom byte (pred kontrolou z ÚPSVaR boli presunuté do dvoch izieb trojizbového bytu), ďalej výkyvy nálad - občasné epizódy lúčenia sa s deťmi, že matka už o chvíľu zomrie, v agresívnej "fáze" vulgárne nadávky deťom a na adresu otca a jeho širšej rodiny, neprimeraná naviazanosť na deti - keď sú deti u otca, volá aj 5-krát za deň, po niekoľkých hodinách sa s deťmi príde objasniť na dobrú noc alebo pýta telefonovať s kamerou cez Skype - do miery, v ktorej je to deťom nepríjemné - skladajú telefón, odmietajú kontakt a pod. Otec sa domnieva, že potreba matky byť s deťmi výrazne prevyšuje potrebu detí byť s matkou, potrebu ochrany maloletých detí a ich najlepším záujemom.

3. Matka sa k podanému návrhu otca vyjadrila podaním zo dňa 29.04.2021, doručeným súdu dňa 03.05.2021, v ktorom uviedla, že obe deti žili s matkou od narodenia doteraz, pričom otec odišiel od rodiny pred 6 a pol rokom, odvtedy žili sami. Celý čas sa o deti starala výlučne sama matka bez pomoci rodiny. Otec doteraz nemal záujem starať sa o deti. Nesúhlasí s návrhom otca, aby boli obe deti zverené do jeho starostlivosti a jeho odôvodnenie návrhu na neodkladné opatrenie považuje za účelové. Matka pracuje ako učiteľka na gymnáziu v T., tento školský rok na polovičný úväzok, práve z dôvodu, že jej prioritou vždy bolo tráviť čas s deťmi, venovať sa im v príprave do školy, v zabezpečovaní vedenia detí na krúžky, v zmysluplných voľnočasových aktivitách (športovanie, pobyt v prírode, rôzne spoločenské hry a pod.). Výber pracovného miesta vždy podriaďovala potrebám rodiny, vždy prihliadala na potreby detí a im prispôsobila pracovný úväzok, resp. aj celú prácu (pracovala aj mimo vyštudovaný odbor práve preto, aby bola k dispozícii deťom a ich potrebám). Otec detí v návrhu uvádza, že pracuje v C., teda za hranicami Slovenska, čo matka pokladá za prekážku pri zverení maloletého M. do jeho starostlivosti, nakoľko celý život obaja chlapci prežili v T., tu majú domov, školy, krúžky, priateľov, zázemie. Otec je pracovne vyťažovaný, čo tvrdia aj deti, nemá toľko času venovať sa im ako matka. Zvyčajne deti trávia čas u otca na mobiloch alebo pri počítačových hrách. Matka uvádza, že deťom dokáže plnohodnotným a pre ich vývin vhodným spôsobom zabezpečiť voľnočasové aktivity (na vzduchu, v prírode alebo aj doma inak ako prostredníctvom mobilov a počítača) a u mamy nie sú vedení k tráveniu neadekvátneho časového rámca na týchto hrách. Matka žije v 3-izbovom byte v jej osobnom vlastníctve, tiež vlastní chatu s pozemkom na rekreačné účely. Preferuje, aby deti trávili voľný čas na čerstvom vzduchu, kde majú súkromnú trampolínu, hojdačky, preliezačky, detský domček, môžu hrať futbal, bedminton a iné rozličné exteriérové aktivity. V lete majú k dispozícii súkromný detský bazén. Matka ďalej uvádza, že v byte využíva 2 z 3 miestností, tretia je neobývaná. Uvedená skutočnosť nie je prekážkou pre bývanie detí. Je možné zabezpečiť, aby mladšie z detí malo vlastnú detskú izbu o výmere cca 9,5 m² a staršie dieťa obývalo najväčšiu miestnosť o výmere cca 18,5 m², pokiaľ by to odborník z danej oblasti navrhol pre lepší vývin maloletých. Ako je v návrhu otca uvedené, otec má niekoľkonásobne vyšší príjem ako matka. Napriek tejto skutočnosti otec nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, býva v nájme. Momentálne sa sťahoval už do tretieho nájmu v Žiline za posledné roky, pričom podľa matkiných vedomostí ďalší nájom platí v C., kde pracuje. Tento životný štýl nepokladá matka za stabilný pre deti. Deti potrebujú mať stabilné zázemie, domov a ten im poskytuje od narodenia na tom istom mieste bydliska. Maloletý M. má 7 a pol roka, je ešte veľmi malý, naviazaný na matku, čas pobytu u otca vniesol do jeho života neistotu, chaos, je zo situácie zmätený, ľúbi mamu aj otca, nedokáže zhodnotiť situáciu ako dospelý, hoci je tomu vystavený, aby sa vyjadril, kde chce bývať. Prípravu do školy s ním u otca zväčša zabezpečovala buď otcova sestra

alebo priateľka, otec na to nemá popri práci dostatok času. Vplyvom udalostí posledných týždňov bol M. emocionálne nestabilný, podľa slov triednej učiteľky chúlостivý a úzkostlivý. Od 19.04.2021 podľa právoplatného rozsudku o starostlivosti býva mal. M. k dnešnému dňu opäť u matky, doma má zázemie, hračky, stabilitu. Preto matka žiada, aby mal. M. ostal aj naďalej v jej starostlivosti. Sám tvrdí, že je mu matky dobre, je spokojný a šťastný. Deti matka vždy viedla k dobrému súrodeneckému vzťahu, ktorý aj majú. Teraz - v období puberty staršieho syna je ale jeho správanie premenlivé a mladší syn v tomto čase deklaruje, že starší brat mu nechýba. Matka nesúhlasí s návrhom otca, aby bol maloletý M. zverený jemu do starostlivosti. Žiada o zachovanie doterajšieho stavu. Matka súhlasí, aby mal. M. trávil s otcom viac času s prihliadnutím na otcov pracovný čas žiada ozachovanie vyhradených nepárnych víkendov u otca (piatok 17:00 nedeľa 17:00), ako tomu bolo doteraz a ak otec bude môcť po skončení svojej pracovnej doby stretnúť sa s mal. M. aj počas týždňa, tak matka navrhuje styk každý utorok a štvrtok od 17:00 do 19:30. Pred obdobím pandémie „COVID 19“ matka obom deťom celý ich život zabezpečovala servis ohľadom krúžkov - Z. vozievala na tanečnú, hudobnú, futbal, v minulosti miništrantské stretká u saleziánov, vozila ho na plesy, kde mal tanečné vystúpenia, obe deti na hudobnú. Zabezpečuje deťom úplne normálny servis, aký majú deti aj vo fungujúcich rodinách. Na toto otec detí nemá popri práci čas. Matka by chcela, aby maloletý Z. s ňou naďalej žil, ale rešpektuje, že ako teenager inklinuje skôr k otcovi, vníma to tiež ako túžbu doplniť deficit absentujúceho otca počas uplynulých rokov, ktoré si potrebuje „dosýtiť“. V tomto kontexte rešpektuje jeho preferenciu žiť s otcom. Ak to otcovi zdravotný stav umožní a aj on s tým bude súhlasiť, prikláňa sa k tomu, aby maloletý Z. bol zverený do starostlivosti otca. Má však vážne obavy o vplyv otca na správanie staršieho syna. Po dobu pobytu u otca (uplynulé 2 mesiace) pozorovala u maloletého Z. manipulatívne správanie voči mladšiemu bratovi M.. Vo vyjadreniach, v ktorých ho nabádal k odmietaniu mamy a nenávisti voči nej. K mladšiemu bratovi sa správa diktátorsky. Mal. Z. sa tiež za posledný štvrťrok (od 26.02. ostal u otca) veľmi zhoršil v škole v prospechu, v nevhodnom správaní a tiež má jednu neospravedlnenú hodinu. Je to výrazné zhoršenie oproti jeho predošlému štúdiu. Vzhľadom na uvedené matka súhlasí, aby Z. bol zverený do starostlivosti otca, pokiaľ Z. bude chcieť. L. sa s ním stretávať momentálne kvôli nenávisťným výrokom na jej adresu každý druhý víkend v sobotu od XX:XX do XX:XX a v nedeľu od XX:XX do XX:XX. E. sa situácia upokojí alebo zmenia pomery, resp. maloletý Z. sa sám rozhodne, že chce bývať u matky, tak podá návrh na zverenie maloletého Z. do starostlivosti matky. Nakoľko pokladá matka za najlepšie riešenie pre obe deti, aby starší syn Z. bol zverený otcovi a mladší syn M. ostal v jej starostlivosti, pokladá za irelevantné riešiť výšku výživného z jednej alebo druhej strany. Matka žiada, aby počas prázdnin mohla tráviť s mladším synom mal. M. čas prázdnin nasledovne a to od 15.07. do 15.8. v tom ktorom kalendárnom roku. Od 01.07. do 15.07. a od 15.08. do 31.08. v tom ktorom kalendárnom roku navrhuje, aby bol maloletý M. s otcom. Matka sa snažila o dohodu s otcom detí prostredníctvom mediácie a 07.04.2021 sa zúčastnila mediálneho stretnutia. Táto mediácia však zhoršila situáciu a priniesla vyhrotenie. Odvtedy matka nemala vedomosť, že by otec detí opätovne prejavil záujem o ďalšiu mediáciu. Od začiatku sa teda usilovala odohodu dospelých, čo však vždy bolo vyvrátené argumentom „ako chcú deti“. Deti (najmä mladšie) nerozumejú všetkému, prenechať mu rozhodovaciu kompetenciu, ako ho k tomu viedol otec, matka pokladá za neprimeranú záťaž na jeho detskú myseľ. Ďalej matka uviedla, že otec detí má zdravotné problémy - lieči sa na autoimunitné ochorenie Crohnovu chorobu a tiež na depresie. Otec je vyše 20 rokov „visiaci“ na počítačových hrách, k čomu inklinujú aj obaja chlapci, keď sú u neho. Mladší syn ako jeden z dôvodov, prečo sa nechcel vrátiť k matke, uvádzal, že u otca sa ešte večer hrá na mobile. Deti tiež spomínali, že u otca sú hore aj 24 hodín, sú na mobile aj v noci, keď otec a jeho priateľka spia. Obom deťom sa po niekoľkotýždňovom pobyte u otca zhoršilo emočné správanie, najmä smerom k matke prichádza od staršieho syna veľa nenávisťných a odmietavých výrokov. Z vyššie uvedeného správania staršieho syna nepokladá matka za správne, aby v tomto čase býval u nej. Naďalej ho má rada a prejavuje o neho záujem, avšak žiada, aby boli pod odborným dohľadom spracované jeho negatívne až nevráživé emócie voči matke. V kontexte jeho veku ale pokladá za správnejšie, aby bol v tomto čase u otca. Mladší syn býva s matkou podľa právoplatného rozsudku. Tvrdí, že má matku veľmi rád, hovorí jej „mamička moja“, je doma spokojný, šťastný, vyrovnaný. Vyššie uvedené návrhy matka pokladá za najlepšie pre obe deti v rámci rodičovských možností, s prihliadnutím na temperament, povahu a prežívanie detí a ich vek.

4. Dňa 27.04.2021 bola súdu doručená správa kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov v rodine. Prešetrenie pomerov u matky vykonal dňa 19.04.2021 na adrese C. XX, T.. Šetrením bolo zistené, že matka býva v trojizbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Jej mesačné výdavky na bývanie predstavuje nájomné vo výške 160,-Eur mesačne, elektrina 23,-Eur mesačne, televízia 4,64,-Eur mesačne, plyn 11,-Eur štvrťročne. Ďalej platí obedy v školskej jedálni 25,-Eur mesačne. Momentálne

ale varí deťom doma sama. Matka pracuje ako učiteľka na polovičný úväzok na O. sv. U. z B.. Uvedenú školu navštevuje aj maloletý Z.. Maloletý M. navštevuje 1. ročník na ZŠ T.. Matka je silne nábožensky založená a v byte má množstvo krížov a obrazov s náboženskou tematikou. Hygienické podmienky v byte sú na slabšej úrovni, v byte cítiť zápach a v tých miestnostiach, ktoré bolo možné vidieť, bolo skutočne veľa nazberaných vecí od plastových fliaš, topánok atď. V obyvateľke je starší nábytok a rozkladací gauč. V detskej izbe je 1 posteľ so šírkou cca 140 cm, ďalej malý stôl na učenie a skriňa, v ktorej sa nachádza zbierka spoločenských hier a autíčok. Na našu otázku, kde matka vlastne spí, matka uviedla to, že ona si kúpi aj matrac. Matka síce má trojizbový byt, ale užíva iba dve izby a kuchyňu. Do tretej izby pracovníkov ÚPSVaR nepustila, a ako dôvod uviedla, že ju nepoužívajú. Na otázku, či tam má všetky tie nazberané veci uviedla to, že je to jej byt a tú izbu môže hoci aj prenajať a detská izba tam nebude. Matka uviedla, že naposledy spali deti u nej dňa 26.02.2021, a potom po víkendovom pobyte u otca, sa už deti nevrátili. Ďalej uviedla to, že s mal. Z. bola naposledy 15.04.2021, keď mal narodeniny a že mladší M. je na brata veľmi naviazaný. Matka uviedla, že s otcovým návrhom zásadne nesúhlasí, a je zásadne proti tomu, aby boli deti zverené otcovi. Taktiež nesúhlasí s navrhovanou výškou výživného. Matka ďalej uviedla, že oslovila aj občianske združenie Návrat, kvôli tomu, aby sa zlepšila situácia a deti sa k nej vrátili. V Návrate bolo realizované jedno stretnutie iba rodičia spolu bez detí, potom iba stretnutia matky s deťmi. Matka ale uviedla, že správa z o.z. Návrat by jej pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení iba poškodila. Na naše otázky, či maloleté deti niekedy fyzicky atakovala, alebo či deťom neprekáža stav v jej domácnosti uviedla to, že deťom chýba otec, citovo ho strádať a preto nechcú byť u nej. Ďalej uviedla, že otec detí ju ako matku vykresľuje pred deťmi v zlom svetle a kladie si podmienky stretávania. Matka považuje za potrebné uviesť to, že keď čakali maloletého M. pred školou obaja rodičia, a triedna učiteľka ich poprosila, aby spolu komunikovali kvôli deťom, tak jej maloletý M. o päť minút už bez prítomnosti otca vykričal, že čo povedala triednej učiteľke, že teraz má z toho otec zle. Matka ďalej uviedla, že doplatila na to, že deti dávala otcovi neobmedzene a aj nad rámec stretávania sa podľa rozsudku. Prešetrovanie pomerov u otca pracovníci vykonali dňa 21.04.2021 na adrese C. XX, T.. Šetrením bolo zistené, že otec býva v prenajatom trojizbovom byte od 16.04.2021 aj s priateľkou, ktorá tam býva, ako uviedol, občasne. Nájomná zmluva je uzatvorená na 1 rok. Mesačné nájomné činí 550,-Eur. Byt sa momentálne zariadený, nakoľko byt si prenajal bez nábytku. Deti majú vlastnú izbu zariadenú poschodovou posteľou, skriňou a stolom na prípravu do školy. Maloleté deti majú vytvorené vhodné podmienky na prípravu do školy aj odpočinok. Domácnosť je udržiavaná na požadovanej hygienickej úrovni. Otec pracuje ako manažér vo firme Z. IT v C. od roku 2019. Čistý mesačný príjem uviedol 50.000,-ČK. Pracovnú dobu si dokáže zariadený tak, aby bol s deťmi, o čom už, ako uviedol, upovedomil aj nadriadeného. Momentálne pracuje od 10.00 hod. do 15.00 hod. home-office. Otec uviedol, že je preňho prioritou byť s deťmi, a je dohodnutý so zamestnávateľom, že to budú riešiť a navyše v blízkosti bývajú aj rodičia otca maloletých detí, ktorí sú prípadne ochotní pomôcť s chlapcami. Otec uviedol to, že po víkende, ktorý strávili o otca, odmietli ísť k matke kvôli hygienickým podmienkam v byte matky. Otec uviedol, že to maloletí doslova odmietli, a maloletí mali s matkou aj konflikty. Otec ďalej uviedol, že matka vyžaduje poslušnosť a kričí po deťoch. Maloletý Z. to riešil tým, že prišiel k otcovi. Otec ďalej uviedol to, že matka chodila ráno k otcovi pre maloletého M., aby ho následne zaviedla do školy. V pondelok 19.04.2021 maloletého M. prevzala u otca, ale po škole ho už nevrátila. Odvtedy otec maloletého M. nevidel a bojí sa o neho. Otec uviedol, že triedna učiteľka si zobrala maloletého M. bokom a hovorila mu, že mame puká srdce, pretože nie je u mamy. Otec následne písal p. učiteľke a žiadal vysvetlenie jej konania. Otec uviedol, že mu pani učiteľka odpísala, že podľa rozhodnutia súdu má do školy chodiť matka. Otec ďalej uviedol, že maloletý M. sa bojí, že mu bude pani učiteľka kázať chodiť k mame, napriek tomu, že u matky nechcel spať, lebo sa tam necítil bezpečne. Maloletý Z. uviedol nasledovné: „U mamy bolo strašne zle, byt bol strašne zaprataný, špinavý, potom ma to už štvalo, nemohol som sa pohnúť z postele, iba na pol obývačky. Báť som sa tam už jesť, bolo mi z toho zle. Nemohol som sa pohnúť z postele, musel som mať na to dôvod, napríklad ísť do školy. Keď som vstal, mama sa ma spýtala kam idem, čo chcem, lebo som sa mal hlavne zdržiavať na posteli. Aj tak bola ešte polovica detskej zaprataná. Keď som vychádzal z izby, boli tam samé hovadiny, kopa tašiek. Boli v nich zmesi všetkého. Bolo tam oblečenie, jedlo, niekedy sa stalo, že to začalo tiecť a bol tam strašný smrad a bolo mi z toho zle. Poslednú dobu som tam už nechcel ani jesť, bolo mi z toho zle. Kuchyňa bola na tom asi najhoršie, bolo tam rôzne jedlo, blbosti, všetko splesené. Asi pred 2-3 týždňami prišla do bytu stará mama (matka matky) a pomáhala jej upratať. Bola tam asi týždeň. My sme už boli vtedy u otca. Babka býva v K. R. a pomohla jej to upratať. Babka je tiež asi za to, aby sme ostali u otca, má taký názor, aby sme už žili normálne. S M. som nebol od pondelka. Mama mi schválne zavolala až o 21.45hod., keď už spal. M. mi chýba. K mame sa nechcem vrátiť ani za nič. Chcem sa s ňou vídavať čo najmenej, máme strašne odlišné názory. Hneď ako niečo poviem, mama vyletí a sa na mňa našťve. Keď som bol vo štvrtok u nej a povedal, že oco mi kúpil nové veci, začala po mne hádzať malé

topánky.“ Na otázku, či ho niekedy mama zbila, uviedol: „Jasné, bolo to vždy, keď som podľa nej niečo zlé spravil, napríklad škaredo som napísal domácu úlohu. Naposledy asi pred 1,5 mesiacom, keď som chcel ísť k otcovi, škriabala ma, ja som ju odsotil a išiel som k otcovi. S mamou som chodil aj do Návratu. Včera som tam išiel sám, a mama tam neprišla, presunula to, a ani nám nedala vedieť. Učím sa sám. Na polročnom vysvedčení som mal jednotky, dvojky. Varí oco alebo Veronči (otcova priateľka). Mám ju veľmi rád. Dňa 23.04.2021 sa dostavila na oddelenie SPODaSK matka s maloletým M.. Z. uviedla, že dieťa oboznámila s dôvodom návštevy na SPODaSK a súhlasila, aby bol pohovor vykonaný bez jej prítomnosti. Maloletý M. bol oboznámený s dôvodom nášho rozhovoru a uviedol nasledovné: „Neviem, odkedy som u mamy. Mama si ma zobrala zo školy a potom som už ostal u nej. Mám u nej veci do školy. Mama mi nedovolila s otcom telefonovať, ja som mu chcel zavolať. Som plakal, keď som sa dozvedel, že musím spať u mamy. Mamina mi vravela, keď ma vyzdvihla zo školy, že pre mňa večer ocino príde, ale potom večer som sa dozvedel, že mám spať u mamy. Že až keď sa bude lepšie oco správať, tak mi to dovolí (volať mu). Už by som chcel ísť k otcovi. K otcovi by som išiel hneď. Je mi u tatina trochu lepšie. Príde mi aj teraz nefér, že Z. môže byť teraz u tatina a ja musím byť u mamy. Rozumiem si aj s N. (otcova priateľka). Mama mi nedovolila volať otcovi preto, lebo že oco sa k mame zle správa. Neviem ako sa oco ku mame zle správa. Povedala mi, že preto, lebo oco mi klame. Ja neviem, prečo by mi mal klamať. Som spokojný, keď bývam u mamy aj u oca. Keď som u otca, tak sa hrám na mobile a robím si aj domáce úlohy. S Z. sa moc nehrávam. Niekedy sa ale hráme. Asi týždeň som teraz spal u mamy. U otca spím na poschodovej posteli dole. Keď som u mamy, tak spím na posteli a ona na matraci v mojej izbe. Väčšinou sme na tej jednej posteli spávali všetci traja (deti aj matka). Bojím sa byť sám v jednej izbe, preto so mnou mama spí. Mamina mi povedala, že k otcovi pôjdem každý víkend, ale že sa to teraz rieši. Ja by som chcel byť s otcom viac a s maminou trochu menej.“ Na našu otázku, či mu tiež vadia veci ako staršiemu bratovi odpovedal: „Nie, mama to už doma trochu upratala, ale Z. tam aj tak nechce byť. Želal by som si, aby sa toľko nehádali (rodičia). Nechodím na obedy, mama varí doma. Najviac mi chýba tatino. Išiel by som tam hneď zajtra. Ale mamina hovorí, že pôjdem k nemu až za 12 dní, ako to bolo vždycky, že sme s mamou boli 12 dní a s otcom 3 dni.“ Dňa 23.04.2021 sa dostavila na oddelenie SPODaSK matka spolu s M. a uviedla nasledovné: „Dnes, keď M. skončila škola, starší brat na neho číhal pred školou, dožadoval sa stretnutia a kontaktu s ním. Ja som nechcela, aby bola ovplyvnená M. výpoveď na úrade. A iba s pomocou mojich priateľov som sa dokázala doslova striasť staršieho syna Z., ktorý ma prenasledoval na skateboarde s úmyslom stretnutia s M.. Keď M. pred školu neprišiel, prenasledoval ma Z. až domov a až tam s pomocou mojej priateľky sa mi podarilo slobodne odísť z domu po M. do školy. Následne sme prišli na ÚPSVaR. Je tam obrovský vplyv a manipulácia staršieho brata na M., ktorú si M. možno ani neuvedomuje. Pokladám za správne, aby Z. bol zverený do starostlivosti otca a M. do mojej starostlivosti.“ Na základe získaných informácií z vykonaného šetrenia v rodine maloletých detí ako aj s poukazom na názor maloletých detí navrhujeme dočasne maloleté deti Z. a M. zveriť do osobnej starostlivosti otca s rozšíreným stretávaním sa s matkou maloletých detí.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti

uznesení o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 28 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), - ods. 1 - súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

- ods. 2 - rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia §24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

6. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné, pričom je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Dokazovanie pred rozhodnutím súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia, preto súd zisťuje len tie najvýznamnejšie skutočnosti potrebné pre rozhodnutie.

7. Pri rozhodovaní o dôvodnosti neodkladného opatrenia súd nevyhnutne riešil otázku potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, pričom vychádzal z návrhu otca, zo správy kolízneho opatrovníka, vyjadrenia matky a maloletých.

8. Súd zhodnotením všetkých skutočností dospel k záveru, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Pri svojom rozhodovaní mal na zreteli ako prvoradé hľadisko záujem maloletých detí v súčasnej situácii. Rodičia maloletých nežijú v spoločnej domácnosti približne od roku 2014, rozhodnutím Okresného súdu Žilina č. k. 37P/140/2017 - 66 zo dňa 11.01.2018 súd manželstvo rozviedol a bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej boli mal. Z. a mal. M. zverení do osobnej starostlivosti matky, otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi v nepárnom týždni cez víkend od piatka od 17.00 hod. do nedele 17.00 hod., počas vianočných prázdnin v párnom roku od 27.12. od 10.00 hod. do 01.01. do 17.00 hod., v nepárnom roku od 23.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 17.00 hod., počas letných prázdnin podľa vzájomnej dohody s tým, že otec mal. deti prevezme a po ukončení stretnutia ich odovzdá v bydlisku matky. Matka je povinná mal. deti na stretnutie pripraviť a otcovi ich odovzdať v mieste jej bydliska, otec je zároveň povinný prispievať na výživu mal. Z. sumou 175 € a mal. M. sumou 125 €, všetko mesačne do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky. V súčasnosti na tunajšom súde prebieha konanie o návrhu otca matky na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým vedené pod sp. zn. 21P/66/2021. Zo spisu tunajšieho súdu vyplýva, že obe maloleté deti žili dlhodobo s matkou v spoločnej domácnosti. K zmene došlo približne v marci 2021, kedy sa deti odmietli po víkendovom pobyte u otca vrátiť k matke z dôvodu nedostatočných hygienických podmienok a častých konfliktov s matkou. Aktuálne sa mal. Z. aj naďalej zdržiava v domácnosti otca a s matkou je v nevyhnutnom kontakte. Mal. M. od 19.04.2021 sa opätovne nachádza v spoločnej domácnosti s matkou. Z návrhu ako aj zo správy kolízneho opatrovníka má súd preukázané, že domácnosť matky je z hygienického hľadiska zanedbaná, sú tam nahromadené nepotrebné veci, ktoré matka zhromažďovala v celom byte. Napriek tomu však matka urobila ústretový krok a za pomoci svojej matky väčšiu časť bytu upratala, najväčšiu časť neporiadku zrejme umiestnila v jednej z troch izieb, ktorú podľa slov pracovníkov ÚPSVaR im nesprístupnila. Z uvedeného je zrejme, že matka má určitú snahu zlepšiť si bytové pomery tak, aby boli čo najviac vyhovujúce pre maloleté deti. Na druhej strane je ale zrejme, čo priznáva samotná matka vo svojom vyjadrení, jej vzťah so starším synom Z. je aktuálne konfliktný. Mal. Z. sa odmieta

vrátiť k matke, žije s otcom a tento stav mu plne vyhovuje. S matkou sa háda, prekáža mu neporiadok v byte. Chýba mu však kontakt s mladším bratom. K možnej zmene dočasnej úpravy osobnej starostlivosti voči mal. Z. sa kladne vyjadrila aj matka, ktorá rešpektuje jeho rozhodnutie a momentálne zotrvanie staršieho syna v domácnosti považuje za najlepšie riešenie. Súd preto vo vzťahu k mal. Z. pristúpil k dočasnej úprave rodičovských práv a povinností tak, ako je uvedené vo výroku s prihliadnutím nielen na názor maloletého ale aj vyjadrenie matky, ktorá s navrhovanou úpravou k mal. Z. súhlasila. Súd zároveň upravil styk matky s mal. Z. berúc do úvahy najmä potrebu zachovať vzťah syna s matkou, resp. zlepšiť tento naštrbený vzťah, aby nedošlo k úplnému vzájomnému odcudzeniu, a súčasne vytvoriť dostatočný priestor pre súrodencov, aby nedošlo k pretrhnutiu súrodeneckých väzieb. Na žiadosť matky i staršieho syna súd ponechal styk bez prespatia. Ďalšie skutočnosti budú predmetom skúmania a dokazovania v konaní vo veci samej. Súd prihliadnuc na vek mal. M., citové väzby na matku ponechal maloletého aj naďalej v osobnej starostlivosti matky. Mal. M. v rozhovore s kolíznym opatrovníkom nezmienil žiadne fyzické násilie páchané na ňom zo strany matky, má rád otca i matku. Okrem nepriaznivých bytových pomerov však súd aktuálne nevidí dôvod na zmenu starostlivosti k mal. M.. Matka sa o dieťa riadne stará, je zamestnaná a finančne zabezpečená. Hlavným argumentom pre posúdenie zmeny zverenia, ostáva otázka hygienických návykov či problematika „zberačstva“ a podľa vyššie uvedených skutočností aj iný názor na výchovu detí, prísnejšia výchova so stanovením hraníc. Súd preto aj naďalej v spolupráci s kolíznym opatrovníkom bude sledovať matkinu snahu o zlepšenie nielen hygienických podmienok, prípadné vyhľadanie odbornej pomoci, mediačné stretnutia za účelom zlepšenia a úpravy vzťahov v rodine. V tejto časti návrh otca zamietol. Súd zároveň upozorňuje rodičov, že ostáva nezmenené aj právo styku otca s maloletým M. v zmysle právoplatného rozsudku č. k.37P/140/2017 - 66 zo dňa 11.01.2018, t. j. cez víkend každý nepárny týždeň od piatku od 17.00 hod do nedele do 17.00 hod. s rozšírením dočasnej úpravy letných prázdnin v súlade s vyjadrením matky. Takto ostane aspoň dočasne zachovaná kontinuita stretávania sa maloletých detí. Súd týmto apeluje na oboch rodičov, aby predmetnú úpravu práva styku riadne zabezpečili a rešpektovali predovšetkým za účelom zachovania primárnych vzťahov rodič - dieťa ako aj prehlbovanie súrodeneckých vzťahov, ktoré sú rodičovskými rozpormi poznačené.

9. Súd dočasne upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletým, aby sa stanovili aspoň základné pravidlá v rodine za účelom zachovania vzťahov medzi deťmi a rodičmi ako aj medzi deťmi navzájom. Súd návrhu otca čiastočne vyhovel, dočasne zveril mal. Z. do otcovej osobnej starostlivosti a upravil styk s maloletými tak, aby aj súrodenci trávili spolu čo najviac času. V časti úpravy zverenia maloletého M. do osobnej starostlivosti otcovi, návrh otca zamietol, nakoľko otec nepreukázal, že by maloletému zo strany matky hrozila ujma na živote a zdraví. Mal. M. sa vyjadril, že by chcel byť dlhšie v domácnosti otca ako matky. Súd názor maloletého rešpektuje, ale s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti ako aj vek maloletého, potrebu individuálneho prístupu k jeho potrebám, nemožno pripustiť, aby bol v konaní zohľadnený výhradne jeho názor bez zreteľa na všetky zistené skutočnosti a v súlade s takto vysloveným názorom, aby došlo k vyhláseniu autoritatívneho rozhodnutia súdu (Uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 268/02).

10. Táto úprava je neodkladným dočasným riešením situácie, v rámci konania vo veci samej súd vykoná rozsiahlejšie dokazovanie, pre posúdenie úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Rodičom súd uložil povinnosť pripraviť mal. deti na styk. Pripraviť deti na styk neznamena len, že deti majú byť náležite oblečené, majú mať so sebou potrebné veci, ale zároveň, že obaja rodičia sú povinní v záujme detí vplyvať na ne pozitívne a viesť ich k pozitívnemu vzťahu k druhému rodičovi. Akékoľvek invetívny jedného rodiča v prítomnosti detí smerujúce k neúcte či nerešpektovaniu druhého rodiča nie sú v záujme maloletých, práve naopak takéto správanie hrubo narúša ich priaznivý zdravý psychický a sociálny vývin.

11. Súd ďalej koná vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.